

**INNLEGG - BUDSJETTHØRING I STORTINGETS KOMMUNAL- OG FORVALTNINGSKOMITÉ,
27. OKTOBER 2017**

På vegne av Norsk Arkivråd vil jeg takke for muligheten til å komme hit i dag og presentere våre synspunkter på forslaget til budsjett for 2018.

Mitt navn er Marianne Høiklev Tengs, og jeg er leder av styret.

Norsk Arkivråd er landets største arkivfaglige interesseorganisasjon. Den er åpen for alle som arbeider med eller er interessert i dokumentforvaltning og arkiv. Organisasjonen har ca. 1200 medlemmer fra alle deler av landet, og fra bedrifter og organisasjoner fra både offentlig og privat sektor. Tilgjengelige og gode arkiver er en forutsetning for rettssikkerheten for enkeltmennesker og demokrati. Arkivene understøtter effektive arbeidsprosesser, er et sentralt verktøy for en åpen forvaltning og gir et helhetlig historisk bilde av Norge som samfunn.

Først vil vi rose prioriteringen av medfinansieringsordningen i regi av Difi. Den har allerede bidratt til gode prosjekter med gevinst og nytte for fellesskapet. Vi ser frem til at enda flere prosjekter får muligheten til å realiseres i samspillet mellom Difi og de virksomhetene som benytter seg av ordningen. Vi vil samtidig understreke at selv om ordningen er god er den alt for liten når man ser på behovet som finnes.

Samtidig ser vi at potensialet for enda bedre fellesløsninger fremdeles er tilstede. Når offentlig sektor samordner og utvikler løsninger, enten i egen virksomhet eller i samarbeid med andre, mangler ofte de nødvendige komponentene som sikrer effektive og sikre prosesser for å skape, dele, formidle og lagre informasjon.

I dag er det for liten grad av samordning av løsninger. Dette gjør blant annet at de samme metadataene må legges inn mange ganger i stedet for å gjenbrukes.

Det finnes allerede 16 000 fagsystemer i offentlig sektor som inneholder informasjon som skal inn i våre felles arkiv. Fagsystemer er alt fra små databaser til store nasjonale registre. Dette vil kreve stor innsats over tid. Når vi nå bygger nye løsninger på både lokalt og nasjonalt nivå er det smart og besparende om behovet for langtidslagring og tilgjengeliggjøring av data tas med i arbeidet helt fra starten av. I dag blir dette ikke ivaretatt. Kanskje skal vi definere at alle løsninger som utvikles og betales av det offentlige skal ha dette innbakt som grunnleggende funksjonalitet?

Det volumet og kraften som gjenspeiles i digitaliseringsarbeidet både i arkivene og i samfunnet forøvrig, mener vi viser at arkivfeltet i dag har sterkere kontaktpunkter til Kommunal- og moderniseringsdepartementet enn Kulturdepartementet.

Vi savner en koordinert og helhetlig satsing på gode digitale arkivløsninger for offentlig forvaltning. Hele prosessen med å definere, skape og bruke informasjon som er digitalt skapt og skal bevares digitalt krever mer enn en kulturhistorisk tilnærming som den Kulturdepartementet har. Vi mener derfor det er gode argumenter for å dele ansvaret for arkivfeltet og plassere ansvaret for den digitale delen et annet sted enn i Kulturdepartementet. Vi inviterer gjerne til en debatt om hvor ansvaret for livsløpet til samfunnskritisk informasjon best ivaretas.

Det er endelig etablert et utvalg som skal se på arkivloven med forskrift, samt Noark-standardene som brukes i offentlig sektor på dette området. Etter vår mening mangler utvalget bred kompetanse innen digitalisering, og vi savner også representasjon fra arkivdanningen i utvalget.

Med tanke på at prosessen der informasjon skapes legger føringer for hele livssyklusen informasjonen har mener vi dette er svært bekymringsfullt. Vi vil følge utvalgets arbeid nøye og forsøke å bidra så langt vi får mulighet til at dette viktige arbeidet får et godt resultat.

Takk for oppmerksomheten!